

Irakin tilanne maaliskuussa 2022

Tämä selvitys on laadittu noudattaen Euroopan unionin yhteisiä suuntaviivoja lähtömaatiedon tuottamisesta (2008). Vastaus perustuu huolellisesti valittuihin lähteisiin, joista kaikki on listattu vastauksen lähdeluetteloon. Ilmeisiä ja kiistattomia tosiasioita lukuun ottamatta kaikki esitetty tieto on tarkastettu useammasta lähteestä, ellei muuta erikseen mainita. Selvitys ei pyri olemaan kaikenkattava, eikä sitä tule pitää yksinään minkään oleskeluluvan, pakolaisaseman tai turvapaikkahakemuksen perusteena. Selvitys ei välttämättä edusta Maahanmuuttoviraston virallista kantaa, eikä se ole poliittinen kannanotto tai oikeudellinen arvio.

Poliittinen tilanne

Irakissa pidettiin 10.10.2021 parlamenttivaalit. Irakin vaalikomissio¹ ilmoitti 30.11.2021 vaalien tuloksen. Vaalit voitti shiijohtaja Muqtada al-Sadrin puoluekoalitio.² Vaalivoittajiin kuului myös muun muassa sunnien Taqaddum-puolue, entisen shiialaisen pääministeri Nuri al-Malikin State of Law-puolue ja kurdipuolue KDP. Parlamenttiin pääsi myös merkittävä määrä itsenäisiä ehdokkaita ja esimerkiksi Irakin mielenosoitusliikkeestä noussut Imdad-puolue saavutti menestystä.³ Naiset menestyivät vaaleissa parlamenttipaikkakiintiötään (25 %) paremmin.⁴ Shiiojen Fatah-puolue oli vaalien suuri häviö. Tämä johtui varsinkin puolueen epäonnistuneesta vaalistrategiasta.⁵ Fatah edustaa terroristijärjestö Islamilaista valtiota eli ISISiä⁶ vastaan taistelleen Hashd al-Shaabi -militariyhmittymän intressejä.⁷

Irakin parlamenttivaalien äänestysprosentti oli vain 43,54 %.⁸ Kuten Ulkopoliittisen instituutin taannoisessa raportissa kerrotaan, vaikka Irakin vaaleissa on nähtävillä positiivisiakin kehityskulkuja ja Irakin demokratian tilaa yritetään parantaa, maan instituutiot ovat edelleen heikkoja ja poliittiselle vaikuttamiselle alttiita. Irakissa on paljon korruptiota⁹, ja on epätodennäköistä, että siitä rangaistaan. Eliitin asema on vahvistunut laajan korruption ja klientelististen verkostojen kautta.¹⁰

Vaalit hävinneiden shiiapuolueiden ryhmittymä on kiistänyt vaalituloksen ja yrittänyt vaalivilppiin vedoten saada siihen oikeusteitse muutosta. Ryhmittymä on järjestänyt myös mielenosoituksia, joiden yhteydessä on ollut väkivaltaisuuksia.¹¹ Liittovaltion korkein oikeus

¹ Independent High Electoral Commission (IHEC).

² UNSC 10.2.2022, kohta 2.

³ ICG/ Higel 16.11.2021.

⁴ UNSC 10.2.2022, kohta 3.

⁵ Al Monitor/ Hassan Ali Ahmed 30.10.2021; UNSC 23.11.2021.

⁶ The Islamic State of Iraq and Syria.

⁷ ICG/ Higel 16.11.2021.

⁸ UNSC 10.2.2022, kohta 3.

⁹ Irak on Transparency International -järjestön korruptioindeksissä sijalla 157/180, eli vain 22 maata on tällä mittarilla Irakia korruptoituneempia. (Transparency International [päiväämätön])

¹⁰ FIA/ Hägglund 2/2022, s. 6, 8.

¹¹ UNSC 10.2.2022, kohta 8.

ratifioi vaalituloksen 27.12.2021 ja hykkösi vaalituloksesta tehdyt valitukset.¹² Vaalivoittaja Muqtada al-Sadr on esittänyt "kansallisen enemmistöhallituksen" perustamista hänen puolueensa johdolla, kun taas kilpailevat shiiapuolueet ovat väittäneet muodostavansa suurimman parlamenttiryhmän ja haluaisivat laajan "konsensushallituksen".¹³

Irakin uusi parlamentti ei saanut valittua uutta presidenttiä 7.2.2022 koska parlamentin istunto ei ollut päätösvaltainen osan puolueista jäätyä pois istunnosta. Korkein oikeus taas hykkösi kurdipuolue KDP:n¹⁴ esittämän presidenttiehdokas Hoshiyar Zebarin korruptiosyytteiden vuoksi 13.2.2022.¹⁵ Irakin hallituksen muodostaminen jatkuu ongelmallisissa merkeissä.

Turvallisuustilanne

Eri maissa esiintyvistä turvallisuusvälikohtauksista tietoa keräävän ACLED-konfliktitietokannan mukaan Irakissa raportoitiin vuoden 2021 aikana kaikkiaan 4 160 turvallisuusvälikohtausta. Näistä noin puolet oli liitoksissa Turkin armeijan ja Kurdistanin työväenpuolueen eli PKK:n sissien väliseen konfliktiin Pohjois-Irakissa ja vajaa neljännes tiettävästi liittyi Irakissa edelleen käynnissä olevaan ISIS-konfliktiin. Shiiamilitiajohtoiseen Hashd al-Shaabiin kuuluvat aseelliset ryhmät olivat vastuussa osasta turvallisuusvälikohtauksista. Noin 1 100 välikohtauksessa tekijä jäi tuntemattomaksi. Välikohtauksissa sai surmansa ainakin 525 siviiliä.¹⁶

Hashd al-Shaabin verkostoilla on symbioottinen suhde Irakin turvallisuuspalveluihin, poliittisiin puolueisiin ja talouteen. Ne ovat juurtuneet syväälle valtionhallinnon eri sektoreihin ja muodostaneet suhteita eri toimijoihin ja instituutioihin, joista osa on Lännen strategisia liittolaisia. Iran on keskeinen liittolainen usealle tällaiselle verkostolle.¹⁷ Hashd al-Shaabin militiat muodostavat Irakissa merkittävän valtaryhmän, joka on soluttautunut poliisin ja turvallisuusjoukkojen riveihin. Militiat kykenevät kontrolloimaan kansalaisten liikkumista ja tekemistä, ja tekevät laittomia kiinnottoja. Monet poliitikot tekevät yhteistyötä militioiden kanssa, saadakseen vastapainoksi poliittista ja taloudellista tukea.¹⁸

ISIS on jatkanut asymmetrisia iskuja lähinnä maan keskiosissa sijaitsevilla Anbarin, Babylonin, Bagdadin, Diyalan, Kirkukin, Nineven ja Salah al-Dinin lääneissä. YK:n turvallisuusneuvoston mukaan ajanjaksolla 23.11.2021–5.1.2022 oli 123 Irakin turvallisuusjoukkoihin kohdistunutta iskua. ISISin iskujen kohteeksi joutui lisäksi muun muassa paikallisyhteisöjen johtajia ja siviilejä, joiden ISIS katsoi tekevän yhteistyötä hallituksen kanssa. Irakin turvallisuusjoukot jatkavat ISISin vastaisia operaatioita. Irakin keskushallinto ja Irakin Kurdistanin joukot ovat kehittäneet yhteistyötään ISISin vastaisessa taistelussa.¹⁹ Myös yhteisiä sotilaoperaatioita ISISiä vastaan on tehty viime aikoina.²⁰

Tuntematon taho yritti murhata Irakin pääministeri Mustafa al-Kadhimin räjähteillä varustetuilla lennokeilla 7.11.2021.²¹ Murhayrityksen tutkimukset jatkuvat. YK:n turvallisuusneuvoston raportin mukaan aseelliset ryhmät tekivät 44 iskua, jotka kohdistuivat

---

¹² UNSC 10.2.2022, kohta 9.

¹³ UNSC 10.2.2022, kohta 12.

¹⁴ Kurdistan Democratic Party.

¹⁵ ICG 2/2022.

¹⁶ ACLED 7.1.2022.

¹⁷ Mansour, Renad 2/2021, s. 4–5.

¹⁸ Newlines Institute 5/2021, s. 4–5

¹⁹ UNSC 10.2.2022, kohdat 24, 80;

²⁰ Esim. Shafaq News 8.12.2021; Rudaw/ Shakir 7.2.2022.

²¹ UNSC 10.2.2022, kohta 26.

ISISin vastaisen kansainvälisen koalition tarvikekuljetuksista vastaaviin kuorma-autoihin²² kahdeksassa eri läänissä ajanjaksolla 25.11.2021–5.1.2022. ISISin vastainen koalitio ilmoitti 9.12.2021 muuttuneensa "ei-taistelevaksi missioksi", jonka tehtävänä on neuvoa ja avustaa Irakin joukkoja. Vaalit hävinnyt Fatah-puolue vaati kaikkien ulkomaisten joukkojen poistumista Irakista vuoden 2021 loppuun mennessä ja aseelliset ryhmät uhkasivat väkivallalla jos joukot eivät poistuisi.²³ Irakissa olevat kansainvälisen koalition ja Pohjois-Atlantin puolustusliitto NATOn joukot eivät ole aikeissa poistua maasta.²⁴

Tammikuun 2022 ensimmäisellä viikolla oli 3.1.2020 surmansa saaneiden iranilaisen kenraalin Qassem Soleimanin ja irakilaisen militiajohtaja Abu Mahdi al-Muhandisin muistopäivä. Tuolla viikolla tehtiin useita raketti- tai lennokki-iskuja joiden kohteena olivat esimerkiksi Anbarin läänissä ja Bagdadin kansainvälisen lentokentän kupeessa sijaitsevat sotilastukikohdat^{25,26} Raketteja on ammuttu ajoittain myös Bagdadin kansainväliselle alueelle (ns. Vihreä vyöhyke), jossa muun muassa Yhdysvaltain suurlähetystö sijaitsee. Nainen ja kaksi lasta loukkaantuivat tällaisessa iskussa tammikuussa.²⁷

Iran ilmoitti tehneensä raketti-iskun Irakin Kurdistanin pääkaupunkiin Erbiliin 13.3.2022, kertoen sen olleen vastaisku Israelin toimia vastaan Syyriassa. Yhdysvaltain konsulaatin tienoilla kohdistuneessa raketti-iskussa ei kuollut tai haavoittunut ihmisiä.²⁸ Parikkaa analysoidaan eri tahoilla tämän poikkeuksellisen iskun merkitystä. Erbilin kansainvälisen lentokentän tienoilla olevaan tukikohtaan, jossa on amerikkalaisia joukkoja, on aikaisemmin tehty ajoittaisia iskuja.²⁹

Turkin puolustusministeriö on ilmoittanut viime kuukausina että sen operaatiot PKK:ta vastaan jatkuvat Pohjois-Irakissa.³⁰ Turkin armeijan ilmaiskut ovat lisääntyneet merkittävästi talvella sotilasoperaation uusimman vaiheen myötä.³¹ PKK-konfliktiin liittyvät välikohtaukset ovat olleet nousussa Irakissa jatkuvasti vuodesta 2016 lähtien. Turkin parlamentti myönsi lokakuussa 2021 kahden vuoden lisäajan PKK:n vastaisille, rajan ylittäville operaatioille.³²

YK:n Irakin avustusoperaatio UNAMIn³³ mukaan ajanjaksolla 1.10.–31.12.2021 Irakissa tapahtui 28 turvallisuusvälikohtausta, joissa ainakin 50 siviiliä sai surmansa ja 65 haavoittui. ISIS oli vastuussa 30 siviilin kuolemasta ja 22 haavoittumisesta ja tuntemattomat aseelliset toimijat 18 kuolemasta ja 32 haavoittumisesta. 12 siviiliä sai surmansa maastoon jääneistä räjähteistä.³⁴ Eri ryhmiin kuten mielenosoittajiin, aktivisteihin tai toimittajiin kohdistuu edelleen hyökkäyksiä.³⁵

---

²² Tällaisten iskujen tekijöinä on tyypillisesti Iran-mielisiä shiiamilitioita ja kuorma-autot kuuluvat irakilaisille siviiliyrittäjille (katso esim. Knights, Smith & Malik 10/2021, s. 1–20).

²³ UNSC 10.2.2022, kohdat 30–32.

²⁴ NPR/ Arraf & Romo 6.1.2022.

²⁵ Kyse on tällaisissa iskuissa yleensä tukikohdista, joissa on kansainvälisen koalition joukkoja.

²⁶ UNSC 10.2.2022, kohta 11, 33.

²⁷ Esim. France 24, 19.12.2021 ja 13.1.2022.

²⁸ The Guardian 13.3.2022.

²⁹ The Guardian 13.3.2022.

³⁰ UNSC 10.2.2022, kohta 34.

³¹ ICG 2/2020; IGC/ Mandiraci 18.2.2022.

³² ACLED 3.2.2022.

³³ United Nations Assistance Mission for Iraq, lisätietoa: <https://iraq.un.org/en/132447-united-nations-assistance-mission-iraq-unami> (käyty 10.3.2022)

³⁴ UNSC 10.2.2022, kohta 54.

³⁵ UNSC 23.11.2021.

Kotiväkivalta on Irakin poliisin mukaan kasvanut noin 20 % koronaviruspandemian aikana, ihmisten oleskellessa kotona ja perheiden talouden heikennyttyä pandemian aikana. Naiset eivät uskalla yleensä tehdä rikosilmoitusta, eikä rikosilmoitus toisaalta johda tuomioon.³⁶ Kotiväkivallan vastaista lakia ei ole saatettu voimaan Irakin keskushallinnon alueella.³⁷ Irakin Kurdistanissa on kotiväkivallan vastainen laki, mutta viranomaisten mukaan naisten surmissa on ollut siellä noin 400 %:n nousu vuosien 2021 ja 2022 ensimmäisiä kuukausia vertailtaessa.³⁸

Humanitaariset olosuhteet

YK:n turvallisuusneuvoston raportin mukaan vuoden 2021 loppuun mennessä oli saatu kokoon noin 62 % Irakin viime vuodelle tarvitsemasta humanitaarisen avun 607 miljoonan dollarin budjetista. Noin miljoonalle ihmiselle annettiin jonkinlaista humanitaarista apua.³⁹ YK:n humanitaaristen asioiden koordinoitumiston (UN OCHA⁴⁰) mukaan humanitaarisen avun tarpeessa on vuonna 2022 Irakissa noin 2,5 miljoonaa ihmistä. Edellisenä vuonna luku oli noin 4,1 miljoonaa.⁴¹ Irakissa oli joulukuussa 2021 noin 1,2 miljoonaa maan sisäisesti siirtymään joutunutta ihmistä (IDP⁴²). Heistä noin 174 729 oleskeli Irakin Kurdistanissa 25 leirillä. Humanitaariset toimijat kertoivat, että olosuhteet joillakin leireillä olivat huonontuneet rahoituksen puutteen vuoksi. Suurin osa leireiltä vuonna 2021 lähteneistä oli edelleen humanitaarisen avun tarpeessa.⁴³

Human Rights Watch kertoo, että turvallisuusjoukot kieltäytyivät edelleen vuonna 2021 tekemästä henkilökorttien ja muiden henkilöasiakirjojen myöntämisen edellytyksenä olevia turvallisuustarkastuksia tuhansille sellaisille perheille, joiden perheenjäseniä oletettiin liittyneen ISISiin.⁴⁴ Tällaisilla ihmisillä ei ole välttämättä enää olemassa kotia johon palata eivätkä he pysty tyydyttämään perustarpeitaan.⁴⁵

Kansainvälisen siirtolaisuusjärjestön (IOM⁴⁶) mukaan vuoden 2021 aikana noin 56 891 ihmistä joutui siirtymään toiselle paikkakunnalle. Heistä noin 7 750 joutui siirtymään ensimmäistä kertaa, ja noin 6 616 joutui siirtymään uudelleen palattuaan ensin kotialueelleen. Syyt paikkakunnalta pois siirtymiseen vaihtelivat alueen huonontuneesta turvallisuustilanteesta työnsaannin ongelmiin ja peruspalveluiden puutteeseen, samoin kuin Nineven läänin ja viiden Etelä-Irakin läänin kuivuustilanteeseen. Vuonna 2021 noin 120 666 ihmistä palasi kotialueelleen, lähinnä Nineven, Anbarin ja Salah al-Dinin lääneissä.⁴⁷

Maailman ruokaohjelma (WFP⁴⁸) avusti Anbarin, Basran, Dhi-Qarin, Missanin, Nineven ja Salah al-Dinin lääneissä noin 123 000 irakilaista sellaisissa maanviljelystekniikoissa ja viljalajikkeiden käytössä, jotka ovat ajankohtaisia ilmastonmuutoksen ja maan suolaantumisen myötä muuttuvissa olosuhteissa. Irak liittyi Pariisin ilmastopöytäkirjaan 1.12.2021.⁴⁹

³⁶ Al Jazeera/ Foltyn 12.2.2021; UNFPA 24.11.2021.

³⁷ Al Jazeera/ Foltyn 12.2.2021.

³⁸ Peregraf/ Mohammed 8.3.2022.

³⁹ UNSC 10.2.2022, kohta 63.

⁴⁰ UN Office for the Coordination of Humanitarian Affairs.

⁴¹ OCHA [päiväämätön].

⁴² Internally displaced person.

⁴³ UNSC 10.2.2022, kohta 64.

⁴⁴ Human Rights Watch 25.1.2022.

⁴⁵ Alloush 3.2.2022.

⁴⁶ International Organization for Migration.

⁴⁷ IOM 9.2.2022, s. 1-2.

⁴⁸ World Food Programme.

⁴⁹ UNSC 10.2.2022, kohta 68.

Venäjän hyökkäys Ukrainaan vaikuttaa muiden Lähi-Idän maiden ohella myös Irakiin. Maaliskuun 2022 alkupuolella oli Etelä-Irakissa mielenosoituksia ruoan hinnan nousun vuoksi. Ruokaöljyn ja jauhojen hinta on noussut nopeasti paikallisilla markkinoilla. Irakin hallitus on ilmoittanut myöntävänsä lisää pieniin eläkkeisiin ja matalapalkkaisten virkamiesten tuloihin, sekä lakkauttavansa väliaikaisesti ruoka- ja muita tuotteita koskevia tullimaksuja.⁵⁰ Ukrainassa on Irakin ulkoministeriön mukaan 5 537 Irakin kansalaista joista 450 opiskelijaa. Moni irakilainen yrittää päästä jollain keinolla maasta pois sodan vuoksi.⁵¹ Satoja irakilaisia on jo poistunut maasta.⁵²

Irakin terveysministeriön (3.3.2022) mukaan noin 2,3 miljoonaa irakilaista⁵³ oli saanut Covid-19 -tartunnan. Kuolemia oli tilastoitu 25 028. Noin 30 160 ihmistä oli paraikaa sairaalahoidossa ja 111 tehohoidossa. Viimeisin koronavirusaalto on ollut laskussa⁵⁴. Sairaalahoidossa oli maaliskuun alussa noin 9 507 ihmistä vähemmän kuin viikkoa aikaisemmin. Koronaviruksen tartuntamäärät olivat laskeneet edellisen viikon päivittäisestä noin 1 673 tapauksesta noin 1 133:een. Rokotettuja oli 9 955 720 eli vajaa neljännes Irakin väestöstä.⁵⁵ Tammikuun 2022 ensimmäisellä viikolla yli 12-vuotiaista irakilaisista noin 30 % oli saanut ensimmäisen rokotuksen, 20 % toisen rokotuksen ja 1 % kolmannen rokotuksen.⁵⁶

Lähteet

ACLED (Armed Conflict Location & Event Database)

3.2.2022. *Turkey-PKK Conflict: Rising Violence in Northern Iraq*.

<https://acleddata.com/2022/02/03/turkey-pkk-conflict-rising-violence-in-northern-iraq/> (käyty 10.3.2022)

7.1.2022. *Realtime Data 1.1.2021 - 31.12.2021*. <https://www.acleddata.com/data/> (käyty 9.3.2022).

Alloush, Basma 3.2.2022. *Living in the Shadows: Iraq's Remaining Displaced Families*.

<https://warontherocks.com/2022/02/living-in-the-shadows-iraqs-remaining-displaced-families/> (11.3.2022)

EPIC 3.3.2022. *ISHM: February 24 – March 3, 2022*.

<https://enablingpeace.org/ishm342/> (käyty 9.3.2022)

FIIA – Finnish Institute of International Affairs/ Hägglund, Mariette 2/2022. *Iraq's State of*

Democracy. https://www.fiaa.fi/wp-content/uploads/2022/02/bp332_mariette-hagglund-iraqs-state-of-democracy-1.pdf (käyty 9.3.2022)

France 24

---

⁵⁰ Al Jazeera 9.3.2022.

⁵¹ Al Monitor/ Saadoun 3.3.2022; Rudaw 9.3.2022.

⁵² Shafaq 3.3.2022.

⁵³ Noin 5,75 % Irakin 40-miljoonaisesta väestöstä.

⁵⁴ Koronaviruspandemian kehityksen Irakissa näkee Maailman terveysjärjestön (WHO) kaavioista, osoitteessa <https://covid19.who.int/region/emro/country/iq> (käyty 9.3.2022)

⁵⁵ EPIC 3.3.2022.

⁵⁶ UNSC 10.2.2022, kohta 70.

13.1.2022. *Rocket attack on Baghdad's Green Zone wounds 3, including children.*
<https://www.france24.com/en/live-news/20220113-rocket-attack-on-baghdad-s-green-zone-wounds-3-including-children> (käyty 10.3.2022)

19.12.2021. *Two rockets targeted Baghdad's ultra-secure Green Zone that houses the US embassy early Sunday, Iraq's security forces said in a statement.*
<https://www.france24.com/en/live-news/20211219-two-rockets-fired-at-baghdad-s-green-zone> (käyty 10.3.2022)

The Guardian 13.3.2022. *Iran claims responsibility for missile strike near US consulate in Iraq.*
<https://www.theguardian.com/world/2022/mar/13/iran-claims-responsibility-missile-strike-erbil-iraq-us-consulate> (käyty 14.3.2022)

Human Rights Watch 25.1.2022. *Human Rights Watch Submission to the UN Human Rights Committee in Advance of its Review of Iraq.* https://www.hrw.org/news/2022/01/25/human-rights-watch-submission-un-human-rights-committee-advance-its-review-iraq#_ftnref103 (käyty 11.3.2022)

ICG – International Crisis Group 2/2022. *Iraq.*
<https://www.crisisgroup.org/crisiswatch/march-alerts-and-february-trends-0#iraq> (käyty 9.3.2022)

ICG/ Higel, Lahib 16.11.2021. *Iraq's Surprise Election Results.*
<https://www.crisisgroup.org/middle-east-north-africa/gulf-and-arabian-peninsula/iraq/iraqs-surprise-election-results> (käyty 11.3.2022)

IGC/ Mandiraci, Berkay 18.2.2022. *Turkey's PKK Conflict: A Regional Battleground in Flux.*
<https://www.crisisgroup.org/europe-central-asia/western-europemediterranean/turkey/turkeys-pkk-conflict-regional-battleground-flux> (käyty 9.3.2022)

IOM 9.2.2022. *Master List report 124. October – December 2021 (Including annual summary).*
https://displacement.iom.int/sites/default/files/public/reports/20221264632216_DTM_124_Report_October_December_2021.pdf (käyty 9.3.2022)

Al Jazeera 9.3.2022. *Iraqis protest rise in food prices, officials blame Ukraine war.*
<https://www.aljazeera.com/news/2022/3/9/iraq-protest-food-prices-russia-ukraine-war> (käyty 10.3.2022)

Al Jazeera/ Foltyn, Simona 12.2.2021. *Iraqi women struggle to escape abuse as domestic violence rises.* <https://www.aljazeera.com/features/2021/2/12/iraqi-women-struggle-to-escape-abuse-as-domestic-violence-rises> (käyty 10.3.2022)

Knights, Michael, Smith, Crispin & Malik, Hamdi 10/2021. *Discordance in the Iran Threat Network in Iraq: Militia Competition and Rivalry.* CTC Sentinel, October 2021, Volume 14, Issue 8. <https://ctc.usma.edu/wp-content/uploads/2021/10/CTC-SENTINEL-082021.pdf> (käyty 10.3.2022)

Mansour, Renad 2/2021, s. 4–5. *Networks of power. The Popular Mobilization Forces and the state in Iraq.* <https://www.chathamhouse.org/sites/default/files/2021-02/2021-02-25-networks-of-power-mansour.pdf> (käyty 11.3.2022)

Al Monitor/ Hassan Ali Ahmed 30.10.2021. *Militias protest after losses in Iraqi election.*
<https://www.al-monitor.com/originals/2021/10/militias-protest-after-losses-iraqi-election> (käyty 9.3.2022)

Al Monitor/ Saadoun, Mustafa 3.3.2022. *Iraqi students stranded in Ukraine*. <https://www.al-monitor.com/originals/2022/02/iraqi-students-stranded-ukraine> (käyty 10.3.2022)

Newlines Institute 5/2021. *Intelligence Briefing: A Thousand Hezbollah's: Iraq's Emerging Militia State*. <https://newlinesinstitute.org/wp-content/uploads/Shia-Militia-Briefing-Newlines-Institute-1.pdf> (10.3.2022)

NPR/ Arraf, Jane & Romo, Vanessa 6.1.2022. *U.S. Defense Secretary Says No Plans To Leave Iraq, Forces Being Repositioned*. <https://www.npr.org/2020/01/06/794040457/u-s-informs-iraqi-government-about-repositioning-of-coalition-forces?t=1646898728604> (käyty 10.3.2022)

Peregraf/ Mohammed, Ghamgin 8.3.2022. *Death under the pretext of honor; femicides increase in Kurdistan Region by 400 percent*. <https://peregraf.com/en/investigation/4075/Death-under-the-pretext-of-honor-femicides-increase-in-Kurdistan-Region-by-400-percent> (käyty 10.3.2022)

Rudaw 9.3.2022. *Tens of Iraqis evacuated from Ukraine's Sumy*. <https://www.rudaw.net/english/world/09032022> (käyty 10.3.2022)

Rudaw/ Shakir, Loyal 7.2.2022. *Iraqi, Kurdish forces launch joint operation in Makhmour*. <https://www.rudaw.net/english/middleeast/iraq/070220224> (käyty 10.3.2022)

Shafaq News

3.3.2022. *Iraqi Official to Shafaq News: Iraqis still besieged in Kyiv, Sumy*. <https://shafaq.com/en/Iraq-News/Iraqi-Official-to-Shafaq-News-Iraqis-still-besieged-in-Kyiv-Sumy> (käyty 14.3.2022)

8.12.2021. *Peshmerga: 14 ISIS hideouts destroyed in the ongoing joint operation with the Iraqi army*. <https://shafaq.com/en/Kurdistan/Peshmerga-14-ISIS-hideouts-destroyed-in-the-ongoing-joint-operation-with-the-Iraqi-army> (käyty 10.3.2022)

Transparency International [päiväämätön]. *Corruption Perceptions Index*. <https://www.transparency.org/en/countries/iraq> (käyty 10.3.2022)

UNFPA (United Nations Population Fund) 24.11.2021. *16 Days of Activism: UN calls for justice for women and girls survivors of gender-based violence*. <https://iraq.unfpa.org/en/news/16-days-activism-un-calls-justice-women-and-girls-survivors-gender-based-violence> (käyty 10.3.2022)

UN OCHA (UN Office for the Coordination of Humanitarian Affairs) [päiväämätön]. *Iraq. Global Humanitarian Overview 2022*. <https://gho.unocha.org/iraq> (käyty 10.3.2022)

UNSC (United Nations Security Council)

10.2.2022. *Implementation of resolution 2576 (2021)*. S/2022/103. <https://www.securitycouncilreport.org/atf/cf/%7B65BF9B-6D27-4E9C-8CD3-CF6E4FF96FF9%7D/N2224251.pdf> (käyty 3.3.2022)

23.11.2021. *National Elections Mark Hard-Won Victory for Iraq, Women Candidates, Despite Recount Call, Ongoing Strife, Senior Official Tells Security Council*. <https://www.un.org/press/en/2021/sc14709.doc.htm> (käyty 9.3.2022)

WHO – World Health Organisation [päiväämätön]. *Iraq*. <https://covid19.who.int/region/emro/country/iq> (käyty 9.3.2022)

Maahanmuuttovirasto
Migrationsverket
Finnish Immigration Service
